

Streszczenie

Rehabilitacja uzdrowiskowa jest oficjalnie uznawana w wielu krajach Europy. Oprócz właściwości fizycznych i chemicznych wody oraz borowiny jej prowadzenie opiera się na kompleksowym działaniu z wykorzystaniem klimatologii, fizykoterapii, kinezyterapii, masażu leczniczego, działań edukacyjnych i psychoprofilaktyce.

Celem badań była próba wykazania wpływu rehabilitacji na wybrane parametry u pacjentów ze schorzeniami narządu ruchu leczonych w uzdrowisku.

Badania przeprowadzono w Uzdrowisku Świeradów-Zdrój. Obserwacją objęto pacjentów poddanych rehabilitacji uzdrowiskowej. W leczeniu stosowano: peloidoterapię, wodę leczniczą radoczynną, fizykoterapię, masaż leczniczy, kinezyterapię, edukację zdrowotną, psychoterapię. Przed rehabilitacją uzdrowiskową oraz po zakończeniu dokonano oceny gospodarki lipidowej oraz całkowitego potencjału antyoksydacyjnego ustroju (Total Antioxidant Status - TAS), wykorzystując do badań testy laboratoryjne. Grupę badaną stanowili pacjenci z chorobą zwyrodnieniową stawów i kręgosłupa. Grupa kontrolna składała się z pracowników uzdrowiska obciążonych również chorobą zwyrodnieniową układu kostnego..

W zakresie gospodarki lipidowej stwierdzono że rehabilitacja uzdrowiskowa wpłynęła znacząco statystycznie na wzrost stężenia cholesterolu HDL u kobiet w grupie badanej. W przypadku oceny TAS stwierdzono wzrost stężenia w grupie badanej, a w grupie kontrolnej spadek.